

A

MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

HÍRLEVELE

2024.

január–február

Letölthető:

<http://foldtan.hu>

adószámunk:

19815833-2-41

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

2024. január–február havi hírlevele

SZERVEZETI ÉLET	
Főtitkári évköszöntő	4
Felhívás középiskolások számára	5
Rajzpályázat	5
A 2024-es Év ásványa, ősmaradványa és ásványkincse	6
Rövidített jegyzőkönyv az Elnökség hibrid üléséről, 2023. 09. 04.	6
Beszámoló a 2023. évi Földtudományos forgatagról	8
Az MFT Ifjúsági Bizottságának beszámolója 2023. október–december közötti időszakról	9
PROGRAMOK IDŐRENDJÉN	
Január 15. Tudománytörténeti Szakosztály – Évnyitó előadóülés – Budapest	11
Január 18–19. MTA Geokémiai, Ásványtani és Kőzettani Tudományos Bizottságának Nanoásványtani Albizottsága, MFT Ásványtan-Geokémiai Szakosztály és Agyagásványtani Szakosztály, Pannon Egyetem – 19. Téli Ásványtudományi Iskola – Veszprém	11
Február 19. Tudománytörténeti Szakosztály – előadóülés – Budapest	11
Február 24–25. 16. Lelkes Ásványbörze a MOM Sportban	12
BEHARANGOZÓ	
Március 20. A Magyarhoni Földtani Társulat 174. tisztújító közgyűlése – Budapest	12
Április A Föld Napja a Pál-völgyi kőfejtőben	12
Május Madarak és Fák Napja, Év Fajai Fesztivál	12
Május 30 – június 1. 27. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés – Noszvaj, Mátyus Udvarház	12
EURÓPAI UNIÓS PROJEKTJEINK HÍREI	
ROBOMINERS PROJEKT	13
CRM-GEOTHERMAL PROJEKT	14
ÚJ KÖNYVEK	
	15

A TÁRSULAT KIEMELT TEVÉKENYSÉGEI 2024. ÉVBEN, ELŐZETES TERVEK

RENDEZVÉNYEK	Tervezett időpont, helyszín
19. Téli Ásványtudományi Iskola:	január, Veszprém
174. Tisztújító Közgyűlés	március 20, Budapest
29. Lurdy házi ásványbörze és GEO napok	április 12–14., Budapest
A Föld Napja	április 20, Budapest
Ifjú Szakemberek Ankétja	
Év Fajai Fesztivál	május, Budapest
27. Őslénytani Vándorgyűlés	május–június, Noszvaj
Közettani és Geokémiai Vándorgyűlés	szeptember
Geotóp napi ismeretterjesztő geotúrák http://geotopnap.hu	október
Földtani sokféleség napja	október 6.
Kókay terepi napok	október
Földtudományos forgatag	november, Budapest
NosztalGEO	november
Az ásványtani, közettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek éves találkozója 2023	november
KIEMELT PROJEKTEK– SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	
Év ásványa, Év ősmaradványa Év ásványkincse ismeretterjesztő programsorozat	
Projektek az EFG keretében: ROBOMINERS, CROWD THERMAL, CRM GEOTHERMAL, REFLECT	

FŐTITKÁRI ÉVKÖSZÖNTŐ

Kedves Tagtársak!

Most, az év vége közeledtével, a közelgő ünnepek békés, meghitt hangulatának ígéretével a szívünkben próbáljuk elfelejteni az elmúlt év nehézségeit és megpróbáltatásait és koncentráljunk csak az örömteli eseményekre: Társulatunk életében az idei év kiemelkedő jelentőségű volt, ugyanis idén ünnepeltük hazánk egyik legrégebbi szakmai szervezete megalapításának 175. évfordulóját. Minden szakosztályunk és területi szervezetünk megemlékezett e jeles eseményről: számos szakmai és ismeretterjesztő rendezvényünk színes programjában kapott helyet az évforduló. Szeptemberben a Társulat „szülőházához”, a videfalvai Kubinyi-kúriához is ellátogattunk és megemlékeztünk „alapító atyáinkról”. Az ünnepi év csúcspontja a novemberi ünnepi előadónapló volt, ahol a földtudományok legizgalmasabb kutatási területeibe, valamint a Társulat sokrétű ismeretterjesztő tevékenységébe pillanthattunk be. Köszönet minden szervezőnek, résztvevőnek, előadónak az önzetlen munkájáért.

Hátra azonban nem dőlhetünk! A 2024-es év is fontos eseménnyel kezdődik: a márciusi közgyűlésen új Elnökséget választunk majd. Mivel Társulatunk sikeres tevékenysége, szakmánk és eredményeink minél szélesebb körben való megismertetése alapvetően tagságunk aktivitásán és vezetőségünk talpraesettségén múlik, ezért kérem, hogy minél többen vegyenek részt mind a Társulat munkájában (akár szervezőként, akár a programjaink résztvevőjeként), mind a választási folyamatban – akár egy-egy poszt jelöltjeként is.

Kívánok a Társulat minden tagjának jó egészséget, békés, boldog karácsonyt és sikerekben, nevetésben gazdag új esztendőt!

Jó szerencsét!

Babinszki Edit

főtitkár

Felhívások középiskolások számára

Közösségi szolgálat

A középiskolai tanulmányok során kötelező 60 órát közösségi szolgálattal tölteni. A Magyarhoni Földtani Társulat közhasznú civil szervezetként már eddig is több iskolával szerződött és továbbra is örömmel fogadjuk a diákokat.

Ízelítő a lehetséges feladatokból:

- Instagram profil létrehozása, instagram tartalmak készítése
- Interaktív ismeretterjesztő rendezvények lebonyolításában részvétel az online marketingtől az ásványtani és őslénytani bemutató anyagok előkészítésén keresztül a helyszíni ismeretterjesztésig
- Digitalizálás
- Terepi rendezvények lebonyolításának segítése

Rajzpályázat

Év ásványa, ősmaradványa

Az Év ásványa és Év ősmaradványa program digitális rajzpályázatot hirdet általános iskolások és óvodások számára „**Kezdedben a múlt 2023**” címmel, a 2023-es év nyerteseiről, akik 2024-ben is velünk maradnak.

A pályázatra az antimonit és a borostyán rajzos megjelenítését várjuk, külön-külön, vagy akár egyben.

Beadási határidő: **2024. január 30.**

A pályázat fővédnöke: Dr. Juhász Árpád geológus

A pályázat korcsoportjai:

- Óvodás
- 1–2. osztály
- 3–4. osztály
- 5–6. osztály
- 7–8. osztály

Megvalósítás: bármilyen technikával

Jelentkezés: A jelentkezési lapot elektronikusan kérjük kitölteni a <https://evasvanya.hu/> oldalon.

Egyéb fontos információk:

A rajzokat a jelentkezési lap kitöltésekor kérjük feltölteni kép formátumban. (pl.: JPG, PNG, TIF...). Ezek a képek fognak felkerülni a digitális kiállításba, így jó minőségű képeket várunk, ha lehet szkennelve.

A fájl nevében kérjük feltüntetni a gyerek nevét, korosztályát és városát ékezetek nélkül (pl.: kiss_pista_bela_7-8_bekescsaba)

A képhez néhány soros/mondatos leírást várunk, amelyből kiderül, hogy mit ábrázol az alkotás.

A pályaművek elbírálásának szempontjai:

- Művészi érték/technikai kivitelezés
- Témaválasztás/ötlet
- Háttérismeret megjelenítése az alkotásban

Eredményhirdetés

A 2024-es év Év ásványa, ősmaradványa, ásványkincse

A Magyarhoni Földtani Társulat Év ásványa, Év ősmaradványa programjának 2024-es választásán nagy fölénnyel nyertek a befutók, a **korund** mögött a cirkon és a földpát végzett, míg a **gyapjas mamut** a *Quercus kubinyi*it és az aptychust utasította maga mögé. Az Év ásványkincse szavazás nyertese a **rézérc** lett.

Rövidített jegyzőkönyv az Elnökség hibrid üléséről 2023. 09. 04.

Jelen vannak: M. Tóth Tivadar elnök, Babinszki Edit főtitkár, társelnökök: Geiger János, Haas János, Piros Olga, Zajzon Norbert, titkár: Botfalvai Gábor EB elnök: Má dai Ferenc, IB társelnök: Szabó András

Napirend:

1. A rendkívüli közgyűlés előkészítése– alapszabály-módosítás – Bodor Emese
2. Nyomozás helyzete – Babinszki Edit
3. Információ biztonsági és pénzügyi előrelépések. Könyvelőváltás. – Bodor Emese
4. A 175. éves jubileum rendezvényei – Babinszki Edit
5. Összegytemi terepgyakorlat – Szabó András
6. Év ásványa, ősmaradványa és ásványi nyersanyaga – Bodor Emese
7. Baksa Csaba FÖCIK verseny – Babinszki Edit
8. Díjak tervezett bizottságai – M. Tóth Tivadar
9. Földtudományos Forгатag – Babinszki Edit
10. Bizottságok alapítására felkérések és döntés: Információbiztonsági, Földtani Közlöny válságtáb, Ifjúsági aktivitás felmérésére eseti bizottság az IB tagjaiból és aktív egyetemi oktatókból
11. Egyebek – M. Tóth Tivadar

A napirendet vezetőség előzetesen megkapta, és azt a jelenlévők egyhangúan elfogadták.

Ad.1.

Az Alapszabály módosításán Dr. NAGY Krisztina ügyvéd dolgozik. A jogszabályi környezetnek megfelelő átalakítás, ügyrenddel harmonizálás, online ülések és online tisztújítás, szavazás jogi hátterének bevezetése a fő cél.

Ad.2.

A bünszövetkezet fejét elfogták, folyamatosan göngyölti fel a rendőrséga szálakat. Kártérítés akkor várható, ha a nyomozati szakasz lezárultával bírósági szakaszban a vádlottakat jogerősen elítélik. Ekkor a lefoglalt vagyontárgyak és készpénz terhére zajlik majd a kártérítés. Minimum 1 év még ennek a lefutása.

Ad.3.

A Társulat informatikai háttere teljesen megújult. Információbiztonsági szakértő felmérte a az informatikai hátteret és vírus és adatbiztonsági szempontból a géppark teljes cseréjét és a honlapmotor frissítését ajánlotta. Egy informatikai céget az ITServices-t vontuk be a munkába. Adatbiztonsági szempontból megfelelő NAS rendszert építettek ki. A géppark vírusbiztonsága így megfelelővé vált, a honlap szükséges frissítései megtörténtek.

Társulatunk könyvelője nyugdíjba megy, így új könyvelőt kellett találni. Kritériumaink közt volt az angol nyelvtudás, a civil szervezetekkel és a pályázati ügyintézésrel kapcsolatos tapasztalat. A 2024-es évtől a könyvelésünket GPSKonto Kft. veszi át.

Ad.4.

Szaksztyályok és területi szervezetek évfordulóra dedikált eseményei mellett vidéfalvi megemlékezésre is sor került és a november 22-i rendezvény szervezése is zajlik. David Govoni EFG elnök jelezte a részvételét az eseményen.

Ad. 5.

Beszámoló a XII. Kárpát-medencei öszszegytemi terepgyakorlatról

Bakony– Balaton-felvidék 2023. 08. 09–2023. 08. 13.

Szervezők: CSERÉP Barbara, SZABÓ András

Résztevők száma: 11 fő

Szakmai program:

Az első napon M. TÓTH Tivadar szakmai vezetésével a Balaton-felvidék paleozoikumát ismertük meg. A terepen megértettük a különböző képződmények kapcsolatrendszerét, annak hidrogeológiai jelentőségét és a kultúrában játszott szerepét is. Több, tudománytörténeti szempontból is fontos feltárást érintettünk.

A második napon BUDAI Tamással és SZENTE Istvánnal a Balaton-felvidék és a Bakony mezozoikumát tanulmányoztuk.

A harmadik nap vezetője MINDSZETY Andrea volt, akivel a bauxitos feltárásokat jártuk be. A negyedik napon a Balaton-felvidék neogén vulkanizmusának megismerése volt a cél, szakmai vezetőnk HARANGI Szabolcs volt.

Ötödik napon a Fekete-hegyen tettünk túrát, melyet SÁRDY Júlianna, a Bakony-Balaton-felvidéki Nemzeti Park munkatársa és CSERNY Tibor, hidrogeológus-mérnökgeológus vezetett.

Ad. 6.

Az Év ásványa-ösmaradványa-nyersanyaga jelöltek megvannak, a szavazó felületek megnyíltak, a Vasúttörténeti Parkban a hőségriadó ellenére sikeresen lezajlott a nyitó rendezvény.

Ad.7.

Baksa Csaba FÖCIK verseny szervezése zajlik, az MFT részéről LEÉL-ÖSSY Szabolcs vesz részt a bizottságban.

Ad.8.

A 2024-es évi közgyűlés tisztújító, így valamennyi díj, elismerés átadásra kerül. Az alábbi díjak jelölésére kell díjbizottságot választani (zárójelben a bizottság létszáma)

Kubinyi (3 fő)

Szabó József (7 fő)

Hantken Miksa (7 fő)

Koch Antal (7 fő)

Vendl Mária (5 fő)

Pro Geologica Applicata (7 fő)

Tiszteleti tagokat ajánló bizottság (3 fő).

A Kubinyi-díjra a bizottság összetételét az Elnökség az ügyrend értelmében kijelölte, a többire javaslatot készített elő a Választmány számára.

Ad.9.

Földtudományos Forratag helyszíne a Magyar Természettudományi Múzeum lesz. A múzeumi vezetéssel a belépődíjról zajlanak a tárgyalások. A tavalyinál olcsóbb kell és nem lehet közvetlenül ingyenes hétvége után.

Ad.10.

Az elnökség javasolja egy Információbiztonsági Bizottság létrehozását. A bizottságba delegált tagok összetételét az ügyrendben kell majd részletezni.

Földtani Közlöny: a cikkhiány enyhítésére tematikus számok, review cikkek szükségesek.

Ifjúsági aktivitás: az igények és a lehetőségek egyensúlyának megteremtése. Oktatási és Közművelődési szakosztály és Ifjúsági Bizottság közös munkájával felmérés készítése, hogy miben vennének leginkább részt az ifjú tagtársak.

Beszámoló a 2023. évi Földtudományos forratagról

A Magyarhoni Földtani Társulat az évek óta népszerű őszi ismeretterjesztő programját, Földtudományos forratagot az idén hibrid formában rendezte meg november 10–12. között. Az első napon, pénteken kizárólag online programot tartottunk, elsősorban a középiskolákra koncentrálni, a beszélgetések időtartamát a tanórák menetéhez igazítva. A következő két

napon a Magyar Természettudományi Múzeumban (MTM) mutatkozhattak be a nagyközönségnek a földtudományok prominens képviselői: az egyetemek, kutatóintézetek, hálózatok, társadalmi szervezetek, cégek.

A szombat délelőtti megnyitón a forgatag látogatóit, résztvevőit és a sajtó képviselőit a Semsey Teremben online közvetítés során dr. GREINSTETTER Balázs gazdaságfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár, a rendezvény fővédnöke majd dr. BABINSZKI Edit, az MFT főtitkára köszöntötte.

29 kiállító intézmény 178 munkatársa/ önkéntese tájékoztatta személyesen a két napon megforduló közel 4000 látogatót.

A Forгатag előadásai elérhetők az MFT youtube csatornáján.

A forgatagról készített felvétel utómunkálatait a szerződtetett technikus elvégezte, majd azok az előadások és kerekasztal beszélgetések, rövidfilmek, amelyekhez megkaptuk az előadók, beszélgetők hozzájáruló nyilatkozatát a nyilvánosságra hozatalról, visszakerültek a youtube csatornára, és ott szabadon megtekinthetők: <https://www.youtube.com/@magyarhonifoldtanitarsulat463>

A földtudományos forgatag fő támogatói a FÖCIK, az NKFIH voltak.

Beszámoló a Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából tartott ünnepi előadóülésről

November 22-én került sor a Magyarhoni Földtani Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából tartott ünnepi előadóülésre az SZTFH Földtani Szolgálat Stefánia úti székházában.

Az MTA Tudomány ünnepe rendezvénysorozat részeként megvalósuló ülésen adta át M. TÓTH Tivadar Elnök úr a 2023-as Lóczy Lajos Emlékplakettet, melyet KONRÁD Gyula kapott (betegség miatt sajnos nem tudta személyesen átvenni az elismerést).

A Semsey Andor Ifjúsági Emlékérmét CSERESZNYÉS Dóra míg a Kriván Pál Alapítványi Emlékérmét ROMÁN Zsófia nyerte el. Gratulálunk a díjazottaknak és minden tisztelt pályázónak a színvonalas pályaművekhez.

Elnök úr köszöntötte azon tagtársainkat a megjelentek közül, akik több, mint 50 éve folyamatos tagságukkal támogatják a Magyarhoni Földtani Társulat működését.

BREZSNYÁNSZKY Károly, az MFT egykori elnöke foglalta össze előadásában a Társulat elmúlt 25 évének történetét, melynek részletes változatát a Földtani Közönyben is elolvashatják az érdeklődők: <https://ojs.mtak.hu/index.php/foldtanikozlony/article/view/13060>

A szakosztályok és területi szervezetek 15 előadásban mutatták be érdekes tudományos és ismeretterjesztő eredményeiket.

Az előadóülésen 128 fő vett részt.

Az MFT Ifjúsági Bizottságának beszámolója 2023. október–december közötti időszakról

2023. október 20-án ellátogattunk Forráskút mellé egy kútfúráshoz, ahol megismerkedtünk a fúróberendezések működési elvével és bepillantottunk a mud-loggerek munkájába. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel közösen szerveztük. Támogató a MOL. Résztvevők száma 16.

2023. november 4 és 5 között egy geofizikai térképező terepgyakorlatot tartottunk az Esztergom–Dorogi-medencében, ahol a geofizika iránt érdeklődő hallgatók betekintheztek a terepi geofizika alkalmazásának világába. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az ELTE SEG SC-vel közösen szerveztük. Támogató a MOL és az SZTFH. Résztvevők száma 12.

2023. november 8 és 15 között Délkelet-Spanyolországban, Andalúziában került megszervezésre egy szerkezetföldtani térképező terepgyakorlat. Az első napon a Huércal–Overa-medencében az üledékes szerkezeteket vizsgáltunk Santopéтар és Almajalejo környékén. A második napon a Huércal–Overa-medence melletti, Lubrín és Bédar környéki metamorf aljzat kibukkanásokkal, szerkezeti jegyeikkel és deformációikkal ismerkedtünk meg. A harmadik nap reggelén szintén Lubrín környékén jártunk és metamorf aljzati kibúvásokat figyeltünk meg, délután tovább haladtunk a Sorbas-medencébe, ahol zátony mészkövet és progradációt, gipszfalat (messinai sókrízis) és sok szerkezeti és üledékes struktúrát figyeltünk meg. A negyedik napon a Tabernas-medencében és a Tabernas-sivatagban látogattuk meg először a Gordo megabedet (tortonai turbiditsorozat), illetve alluvial fan delta üledékeket, majd Turillasnál (Sierra Alhamilla) néztünk le a Tabernas-medencére és figyeltük meg a domborzatot. Az ötödik napon a Sierra Nevada északkeleti (La Calahorra és Ferreira környéke), majd délkeleti (Bayárcal és Guarros környéke) részeit vizsgáltuk, a túra során feljutottunk 2000 m tengerszint feletti magasságba (Puerto de la Ragua). A hatodik napon az Almería–Níjar-medencét fedeztük fel, ahol megnéztük a Crater del Hoyazot, a Carboneras vetőt (La Serrata) és a Cabo de Gata neogén vulkanitjait (Playa dél Mónsul, Los Escullos, El Playaza de Rodalquiar). Az utolsó, hetedik napunkon, az alábbi helyeket látogattuk meg: Playa de los Muertos, Mirador de la Granatilla, valamint a „szivárvány” névre hallgató Túnel de la Espina. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az AAPG ELTE SC-vel közösen szerveztük. Támogató a MOL. Résztvevők száma 15.

2023. december 15-én VÁRI Tamás Zsolt beszélt az AAPG Szeged Student Chapter-ról és a spanyolországi terepgyakorlatról, majd POLYÁK Ábel, MUCSI Balázs és BODOR Bálint mutatták be a Betikus-Kordillerák geodinamikai fejlődését. A szénhidrogénipar aktualitásaiba BADA Gábor (Aspect/HHE/TDE cégcsoport) vezetett be, ami után LUQMAN Hasan (PhD hallgató, SZTE) és TÓTH Péter (O&G Development Central Ltd.) adtak elő a kútfúrások témakörében. Végül CSIZMEG János (UkrGasVydobuvannya) tartott előadást általában a student chapter-ekről és adott tanácsot a fiataloknak az ipari és tudományos kutatói munkaterületek előnyeiről-hátrányairól. Az esemény Szegeden, az SZTE TTIK Földrajzi és Földtudományi Intézetében került megrendezésre. Főszervező az AAPG Szeged SC volt. Támogató a MOL.

Résztvevők száma 35.

PROGRAMOK IDŐRENDJÉN

Január 15. hétfő, 14.00.

MFT Titkárság 1015 Csalogány u.12. I/1.

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

Évnyitó előadórés

HÁLA József: Mozaikkockák a Földtani Társulat megalakulásának időszakából – a jubileumi közgyűlésen elhangzott előadás bővített változata

Az elmaradt évbúcsúztatót pótoljuk. Kérjük egy kis enni és innivalóval járuljanak hozzá a kellemesebb hangulathoz.

2023. január 18–19. (csütörtök–péntek)

Veszprém, Pannon Egyetem, Konferenciaközpont.

MTA GEOKÉMIAI, ÁSVÁNYTANI ÉS KÖZETTANI TUDOMÁNYOS
BIZOTTSÁGÁNAK NANOÁSVÁNYTANI ALBIZOTTSÁGA, MFT ÁSVÁNYTANI,
KÖZETTANI ÉS GEOKÉMIAI SZAKOSZTÁLY ÉS AGYAGÁSVÁNYTANI
SZAKOSZTÁLY, PANNON EGYETEM

19. Téli Ásványtudományi Iskola: „Ásványok és vizualitás”

A Téli Ásványtudományi Iskola a tágabb értelemben vett ásványtani szakterület kutatóinak találkozója, melyen meghívott, áttekintő jellegű előadások, és a résztvevők legújabb kutatási eredményeit bemutató rövidebb beszámolók hangzanak el. Idén ismét személyes részvétellel tartjuk a rendezvényt, Veszprémben, a Pannon Egyetemen. Ebben az évben a kitüntetett téma „Ásványok és vizualitás”. Mindenkinek a fantáziájára van bízva, milyen, témába illő előadással tud hozzájárulni a rendezvény sikeréhez.

Az iskola látogatása ingyenes, de **előzetes regisztrációhoz kötött**, a rendezvény honlapján: <http://mposfai.hu/TAI/tai.htm>. Ugyanitt elérhető a folyamatosan frissülő program, és várjuk az előadásjavaslatokat. Szokás szerint a programba körülbelül 20 előadás fér (15–15 perc).

Február 19. (hétfő) 14.00 óra

MFT Titkárság, 1015 Budapest, Csalogány u.12. I/1.

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

Előadórés

BREZSNYÁNSZKY Károly – DOBOS Irma: Fiatalabb korunkban dolgoztunk Kubában

Február 24–25. (szombat–vasárnap)

MOM Sport, Budapest

16. Lelkes ásványbörze a MOM Sportban

Lelkes András börzében földtudományi játszóházzal, interaktív programokkal várják az érdeklődőket. Bemutatkozik az Év ásványa, ősmaradványa és a fluoreszcencia jelenségével is ismerkedhetnek a látogatók. Részletek: <https://www.asvanyborze.hu/>

BEHARANGOZÓ

Március 20.

1143 Budapest Stefánia út 14. Díszterem

A Magyarhoni Földtani Társulat 174. tisztújító közgyűlése

Április 20.

Pál-völgyi kőfejtő

Föld Napja a Pál-völgyi kőfejtőben

Május

Madarak és Fák Napja és az Év Fajai Fesztivál

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság sok szeretettel várja a természetbarát érdeklődőket ingyenes rendezvényére Madarak és Fák Napja alkalmából, a Költő utca 21. (1121 Budapest) szám alatt található Jókai-kertben. A látogatók játszva és szórakozva szerezhetnek új ismereteket a madarak és a fák világáról. Az ünnephez 2018-tól csatlakozott az Év Fajai Fesztivál, aminek keretein belül az MFT Év ásványa és Év ősmaradványa programjai is bemutatkozhatnak.

Május 30 – június 1. (csütörtök–szombat)

Noszvaj

27. Magyar Óslénytani Vándorgyűlés

Noszvajon a Mátyus Udvarházban rendezzük meg az Óslénytani Vándorgyűlést, a részleteket később közöljük.

ROBOMINERS projektbeszámoló január 19.

A négy és fél évig tartó ROBOMINERS projekt (<https://robominers.eu/>) ez év novemberében zárult, a végső projektbeszámoló január 19-én lesz. A projekt célja egy élővilágból vett mintákra alapuló autonóm bányászati robot kifejlesztése volt. A Társulat az EFG kapcsolt partnereként vett részt a projektben, feladata nemzeti szintű adatgyűjtés volt azokról az értelepekről, amelyeknél a technológia potenciálisan alkalmazható. Az adatok, 17 másik európai ország adataival együtt térképi megjelenítésben itt érhetők el: <http://robominers.geologicalsurvey.be/>.

Sikeresen tesztelték a bányászrobotot Észtországban

A 2019 júniusában indított ROBOMINERS projekt célja, hogy forradalmasítsa a nyersanyagok – köztük a folyamatban lévő energetikai átálláshoz nélkülözhetetlen, stratégiaileg létfontosságú fémek – hazai forrásokból történő kitermelését az Európai Unióban. Az Európai Unió által finanszírozott projekt keretében kifejlesztett, korszerű bányászrobot figyelemre méltó sikereket ért el a nyári észtországi tesztelés során.

A tizenegy európai ország 14 partneréből álló ROBOMINERS konzorcium a legmodernebb technológiát használta fel egy olyan bioinspirált robot létrehozására, amelyet kihívást jelentő vagy viszonylag kis méretű lerakódásokra szabtak. Tekintettel a föld alatti bányászat számos kockázatára, az automatizálás ezen a területen kiemelkedő jelentőségű.

A ROBOMINERS prototípus a funkciók széles skálájával büszkélkedhet, beleértve a navigációt, az érzékelést, a földmunkát, az anyagszállítást és az anyagelemzést. A szigorú kísérletek részletes betekintést nyújtottak a technológia különböző közetviszonyokhoz való alkalmazhatóságába, ami a kotrási teljesítmény jelentős javulását eredményezte.

Az Európai Unió által finanszírozott projekt keretében kifejlesztett, korszerű bányászrobot figyelemre méltó sikereket ért el a nyári észtországi tesztelés során. A teljes méretű prototípus (RM1) bemutatójára 2023 nyarán került sor egy észt külszíni bányában. Ez jelentős mérföldkövet jelentett a ROBOMINERS küldetésében, hogy javítsa Európa hozzáférését a létfontosságú ásványkincsekhez, miközben csökkenti a nyersanyagimporttól való függőséget. A projekt koordinátora, Claudio ROSSI, a Madridi Műszaki Egyetem munkatársa szerint *„A kísérletek nagyon sikeresek voltak. A teljesen működőképes prototípust valós környezetben lehetett kipróbálni, bemutatva képességeit egy meghívott szakértői csoport és a sajtó előtt. Bár nem minden működött hibátlanul, a terepi tesztelés alapvetően a tanulásról és a fejlődésről szól. Értékes felismerésekre tettünk szert, és további tesztekkel fejezzük be a terepi tesztelési kampányt.”*

A következő tesztek a tervek szerint októberben egy szlovéniai földalatti bányában végzik el. Ezek az erőfeszítések lehetővé teszik a bányászrobot alapvető funkcióinak további javítását. A sikertörténet folytatása, valamint a bányászrobot képességeinek és alapvető funkcióinak javítása érdekében már tervezik a következő projektet.

Audiovizuális közvetítés a helyszíni kísérletekről:

<https://robominers.eu/2023/09/11/robominers-field-trials-in-estonia-audio-visual-coverage/>

CRM-GEOTHERMAL PROJEKT LEGÚJABB HÍREI

A 2022-ben indult CRM-geothermal projekt (<https://crm-geothermal.eu/>) első szakaszáról készült jelentés decemberben kerül benyújtásra. A projekt célja egy olyan innovatív technológia kifejlesztése, mely a geotermikus energia felhasználása mellett lehetővé teszi a kritikus elemek kinyerését a geotermikus fluidumból. A Társulat feladata a témához kapcsolódó felmérések elvégzése nemzeti szinten, a projekt keretében készülő animációs videó magyar nyelvű feliratozása, valamint a projekteredmények terjesztése.

Az EFG (Európai Geológusok Szövetsége), az UNFCCC konferenciáján (COP) bemutathatta két úttörő, EU által finanszírozott projektet a dubai COP28-on: a CRM-Geothermal és a CEEGS projektet. Ezek a kezdeményezések élen járnak a globális energetikai átmenetet támogató, új technológiai megoldások kifejlesztésében. A projektek jól példázzák az EFG elkötelezettségét a fenntartható jövőhöz hozzájáruló innovatív megközelítések előmozdítása iránt.

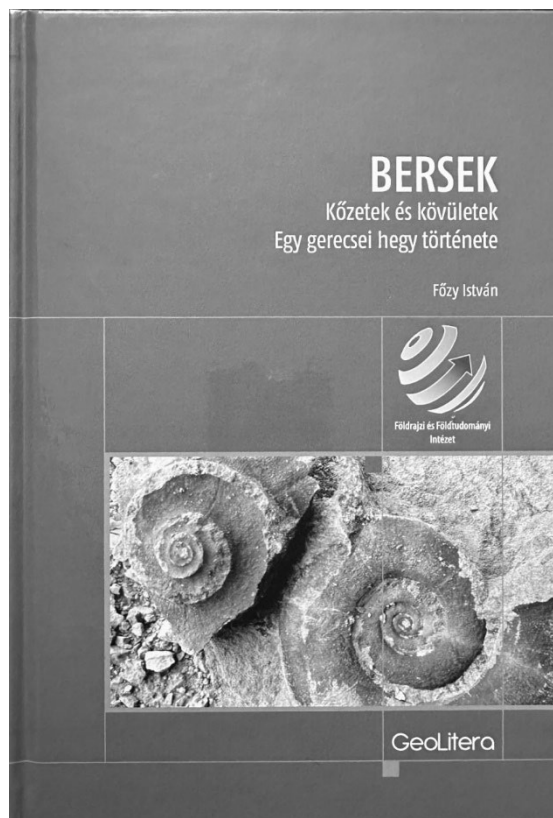
Maureen GALLAGHER, az EFG globális nagykövete december 1-jén mutatta be a CRM-Geothermal projektet a „Nemzedékek közötti cselekvési útmutató” szekcióban.

David GOVONI, az EFG elnöke szintén a CRM-Geothermalt népszerűsítette a földtudományok a 2030-as fenntartható fejlődési célok eléréséről szóló előadásában.

A geológusok COP28-on való jelenlétével kapcsolatban David GOVONI, az EFG elnöke kijelentette, hogy *„...a COP28-on való részvétel példátlan lehetőséget jelent szakmánk számára, hogy más ágazatokkal együttműködve foglalkozzunk az éghajlatváltozással. Mivel kritikus helyzetben vagyunk, a geológusok fontos szerepet játszottak és játszanak majd a gyakorlati megoldások kutatásában és megvalósításában olyan kérdésekben, mint a földhasználat tervezése az éghajlatváltozás hatásainak figyelembevételével, valamint az energetikai átállásban olyan témákban, mint a CO₂ föld alatti tárolása, a kritikus anyagok kutatása és a geotermikus energia hasznosítása. A 2030-ig szóló fenntartható fejlődési célok elérése érdekében elengedhetetlen a geológusok jelenlétének növelése a területen”*.

Örömmel adunk hírt róla, hogy megjelent FŐZY István: BERSEK Kőzetek és kővületek Egy gerecsei hegy története c. új könyve (a kötet 130 oldal terjedelmű, keménytáblás, 160×240mm méretű). Ára: 4500 Ft. Kapható Budapesten a Flaccus Kiadó könyvesboltjában (Budapest, Vas utca 19., <https://www.flaccus.hu/>). Megrendelhető Szegeden a GeoLiteránál (<https://geosci.u-szeged.hu/kiadvanyok/kiadvanyok-bovebben/bersek-kozetek-kovuletek>).

A Flaccus Kiadó könyvesboltjában a GeoLitera Kiadó korábban megjelent művei is elérhetők.

Magyarhoni Földtani Társulat Hírlevelét szerkesztette:

Dr. PIROS Olga

A megjelentetni kívánt anyagokat kérjük e-mailen, word formátumban küldjék el az alábbi címre:

magyarhoni1848@gmail.com

A küldött anyagokat minden esetben visszaigazoljuk, az igazolás elmaradása esetén kérjük, szíveskedjék a kapcsolatot más módon is felvenni!

Magyarhoni Földtani Társulat

H-1015 Budapest, Csalogány u. 12. 1. em. 1.

Tel/Fax: 201-9129, Mobil: 06 20 4948 449

e-mail: mft@mft.t-online.hu, magyarhoni1848@gmail.com

Félfogadás: hétfő, szerda 8.00–17.30, péntek 8.00–13.30, az ettől eltérő időpontú érkezést kérjük, előre jelezzék!